

2011-02-17 14:00:57

Több, tipikusan magyar művészeti irányzat létezik, melyeket, ha egybegyűrünk, garantált a siker. Pattogó néptánc, fülbemászó dallamok, szívszaggatóan szomorú történet, mely bármelyik eldugott településen megtörténhetett volna – nekünk a szívünkéből szól, másoknak a magyarságról alkotott sztereotípiák megtestesítője. A halálba táncoltatott leány balladája a 2011-es év nagy magyar áttörése lehet tengeren innen és túl.

A tánc mindig is a magyar néplélek egyik központi alkotóeleme volt. Egészen apró gyermekkorban ivódott bele az évszázadokon át minden nemzedék minden mozdulatába a közös örökség, anyáról lányra, apáról fiúra szállt a titkos, ősi tudás.

A magyar néptánc élő hagyomány, mely napjainkban reneszánszát éli. Esszenciája a Zsuráfszky Zoltán által vezetett Honvéd Táncegyüttes újabb utat talált a világhír felé. 2011 első hónapjaiban itthon, majd minden rangos külföldi filmszemlén is bemutatják az elmúlt évek egyetlen magyar néptánc-filmjét, A halálba táncoltatott leány balladáját.

– Öt-hat éve kerestek meg engem, hogy szeretnének velem dolgozni. Hules Endrét, a film rendezőjét már régóta nagyon érdekelt a halálba táncoltatott leány balladájának története. Láta a rendezéseimet, s velem szeretett volna megvalósítani az álmait a filmmel kapcsolatban – avat be Zsuráfszky Zoltán koreográfus, a Honvéd Táncegyüttes vezetője. – Volt egy előzetes koncepciója, amit színpadon nagyon nehéz lett volna kivitelezni, így elsőként táncszínházi produkcióként valósítottuk meg a balladát Kiss Ferenc zeneszerzői és Vince Zsuzsa írói közreműködésével, aki több mint tíz népballada közül választotta ki a film alapját. A halálba táncoltatott leány balladáját végül 2008 novemberében a Nemzeti Táncszínházban mutattuk be.

A balladák éppen úgy, akár a néptánc, eleink kultúrájának szerves alkotóelemei, valóságos hungarikumok. A film alapját adó tragikus kimenetelű történetnek a Kárpát-medence minden pontján megtaláljuk analógiáját. A történet szerint az ördögtől megkísértett anya enged a csábításának, ráveszi leányát, hogy kerítit illetően ne a szíve szerint döntsön, hanem az észére hallgatva a leggazdagabbat válassza közülük. A kikoszorózott kérés azonban nem adja fel, úgy dönt, ha övé nem lehet, hát másé se legyen a leány, s a falubálban addig táncoltatja, míg él.

Dramaturgiaiilag tökéletes választás adja tehát a film magját, melyet egy sokkal modernebb történet egészít ki, s adja a hamarosan a mozivásznakra kerülő film populárisabb oldalát. Ez a hatvanas évekbe röpit vissza bennünket, egy tehetséges koreográfus testvérpár ifjúkorába. Egyikük megelőgelve az elnyomást, emigrál, s karriert épít az Újvilágban, míg bátyja itthon marad és küzd a kommunizmus három T-je ellen. A rendszerváltáskor fonódik össze újra a két fivér útja, a hazatérő megdöbbenve veszi tudomásul, hogy szerelme nem várt rá, s inkább a testvérét választotta.

A megrázkódtatás azonban elsőre nem tűnik komolynak, s felajánlja segítségét, kapcsolatai és vagyona révén megrendezhetik ifjúkori álmaik koreográfiáját egy halálba táncoltatott leány utolsó napjairól. A dupla szerelmi háromszög indulataitól vezérelt cselekményt Zsigmond Vilmos Oscar-díjas operatőr képi munkája teszi tökéletessé.

– Nagyon vártam, hogy vele dolgozhassak. Komoly tételekkel és nagyon érdekes vágássorozattal tették még drámaibbá a történetet, a kitancoltatást, az anya megkísértését. Szilánkosan, nagyon jól bontják szét a próbatermi felvételeket. Igazán különleges élmény lesz, remélem, hogy ezáltal 2011 filmszemléire olyan táncfilm készül Magyarországon, ami a tíz-húsz évvel ezelőtti spanyol Vérnászhoz vagy Carmenhez hasonló sikereket ér majd el – árul el néhány információt a premier előtt a film koreográfusa.

A magyar táncfilmek igazi kurióznak számítanak a szakmán belül, évtizedek óta nem készült hasonló, holott a külföldi érdeklődés mindig is megvolt. Az utolsó, szellemiségében hasonló alkotás, a Káel Csaba rendezte Bánk bán, a Fidesz-kormány utolsó nagy filmes dobása hatalmas sikert aratott 2002-ben nemcsak Európában, de Amerikában is.

Külön érdekesség, hogy az operafilm forgatókönyvét Mészöly Gábor, a Honvéd Táncegyüttes dramaturgja jegyezte, s most ismét ez az autentikus táncegyüttes szelheti át a határokat a mozivásznakon.

– Soha nem lehet tudni előre, milyen eséllyel indul egy film, de most minden lehetőség adott a sikerhez – bizakodik Zsuráfszky Zoltán. – Egy igazi táncfilm kerül majd Európába és Amerikába. A filmnek nagyon jó gazdája volt Garami Gábor, a Cinema-Film producere személyében, aki komoly mögöttes munkával nagyon jó stábot szedett össze. A magyar néptáncról évek óta nem készült játékfilm, nem volt mindegy az sem, hogy ki koreografálja majd meg, milyen együttes anyag kerül mögé, s mit közvetít a nézők felé. Zeneszerzőként Kiss Ferenc barátomat, az Etnofon Records tulajdonosa, a Vízöntő zenekar zenészt ajánlottam Hules Endre figyelmébe. Sok közös munka áll már mögöttünk, Endrének is elnyerte tetszését. Én már az estet is az ő zenéjére koreografáltam, s a film zeneszerzője is ő lett. S hogy nem pusztán a véletlenek egybeesésének köszönhető, hogy a külföldön is sikeres magyar produkciókban rendszerint jelen van a Honvéd Táncegyüttes, rögtön nyilvánvalóvá válik, ha csak az utóbbi pár évet lajstromba vesszük.

A tánckar a dialektusok, tájegységek táncművészetét bemutató estek mellett a magyar történelem, a magyar táncművészet és mesevilág egyik fő előadójává vált Zsuráfszky Zoltán vezetésével. Minden évben több önálló produkcióval jelentkezik, félszázánál is többször vitték színpadra az Egri csillagok történetét, eltáncolták az István, a királyt, megalkották az Árpád népet, s idén két újabb történelmi darabbal, a Dózsaival és a Tenkes kapitányával gyarapították a történelmi táncjátékok palettáját. Miért éppen egy népballada állna messze munkásságuktól?

– Remélem, hogy nem megyünk el a saját szerencsénk mellett, és a magyar néptánc jelen lesz az európai filmvásznakon, sikeresen eladható lesz a világban, és hirdeti a magyar néptáncművészet jelenét – bizakodik a film koreográfusa.

Olvassa lapunk digitális verzióját bármilyen számítógépről vagy táblagépről - féláron!
További információ a Digitalstand oldalán.

Csatlakozzon hozzánk!

facebook

Demokrata

A Facebook-on regisztrált olvasóink közvetlenül a weboldalunkon is hozzászólhatnak a hírekhez, írásokhoz!

